

U1: Angrepet på sykkelønnsordningen må stanses

Sykefraværsoppfølging og redusering av sykefraværet og derigjennom statens utgifter til sykkelønn er et komplekst saksfelt som krever en god om omsorgsfull tilnærming. Dagens debatt klarer ikke dette.

Høyre og Senterpartiet diskuterer innstramninger i sykkelønnen, og Arbeiderpartiet har lagt frem et lovforslag om endringer i folketrygdloven. Om lovforslaget går gjennom, vil presset på arbeidstakere gjennom større rapporterings-, og informasjonsplikt om egen helse til arbeidsgiver, og en større medvirkningsplikt på arbeidsplassen øke. (endringer i folketrygdloven § 8-8)

Lovforslaget sier at den sykmeldte skal ha plikt til å opplyse om hva vedkommende klarer å utføre av arbeidsoppgaver selv om hen er syk, og plikt til å utføre andre oppgaver enn jobben sin om det er mulig. Det vil innføres sanksjoner om denneplikten ikke overholdes. Om dette går igjennom, vil maktbalansen mellom arbeidsgiver og arbeidstaker forrykkes. Om du får plikt til å utføre annet arbeid enn det du har sagt ja til, så er ikke arbeidskontrakten verdt noen ting. Om vi begrenser arbeidstakernes autonomi, fører det til avmakt. Akershus SV mener at det sterke vernet for arbeidstakere som er bygget opp gjennom hele det forrige århundre, er et gode for samfunnet som vi ikke kan svekke.

Helseopplysninger er ansett som fortrolige og er særlig beskyttet. Det er ikke alle som er fortrolige med å rapportere åpent om dette. Sykemeldinger kan komme på bakgrunn av vanskelige forhold på arbeidsplassen. Økes presset på arbeidstaker kan det øke konfliktnivået, og derigjennom minske arbeidsevnen ytterligere.

Mange står i jobb med psykiske lidelser og nevrovariasjoner som ADHD eller bipolar lidelse. Økt rapporterings- og informasjonsplikt om egen helse kan forsterke stigma og utrygghet og i verste fall presse folk ut av arbeidslivet.

Når man er syk, er arbeidsevne et forhold mellom lege og den enkelte. Vi må ha tillit til at leger som fagpersoner er de som er best egnet til å vurdere dette. En økt medvirkningsplikt betyr i praksis at arbeidsgivere i enda større grad enn i dag kan bestride sykemeldinger, og arbeidstakere mister inntektsgrunnlaget sitt. Sanksjonsmuligheten arbeidsgivere har fører dermed til en ytterligere maktforskyvning i samfunnet fra arbeidsfolk til arbeidsgivere. Dette kan vi ikke godta. Ingen skal måtte være fanget mellom arbeidsgiver og egen økonomiske overlevelse når man er syk.

Arbeidsgivere skal ha en stor tilretteleggingsplikt med tanke på hva slags oppgaver en person med nedsatt arbeidsevne kan utføre. Tilretteleggingsplikten er på mange arbeidsplasser ikke godt nok gjennomført i dag, dette kan ikke arbeidstakerne ta støyten for. Vi må sette inn tiltak og sanksjoner hos dem som har ansvaret og har midlene til å gjøre noe med det, før vanlige arbeidsfolk får ødelagt sin økonomi.

Akershus SV mener at:

- Endringsforslagene til ny § 8-8 a i Folketrygdloven ikke må vedtas.
- Arbeidstakeres vern under sykdom må styrkes og ikke svekkes.
- Det er fastlegene som skal ha siste ordet når arbeidsevne vurderes.
- Arbeidsgivere som bryter sin tilretteleggingsplikt, må sanksjoneres.
- Arbeidsgivers rett til å bestride den ansattes sykemelding, jfr dagens ordning, fjernes.
- Det må innføres forbud mot at arbeidsgiver gir bonus til ansatte som ikke bruker sykedager.
- Kontrollen av at arbeidsgiver følger opp tilretteleggingsplikten må styrkes.

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/horing-forslag-til-endringer-i-folketrygdloven-og-arbeidsmiljolooven-om-medvirknings-aktivitets-og-tilretteleggingsplikten-mv.-ved-sykefravar/id3143082/?expand=horingsnotater>